

De functies van een ethische code

Behalve de normale groeps- en vakleerkrachten zijn er ook andere professionals in het onderwijs werkzaam: intern begeleiders, ambulante begeleiders, gedragsspecialisten en beeldbegeleiders (ook wel School Video Interactie Begeleiders genoemd). Zij hebben zich verenigd in de Landelijke Beroepsgroep Begeleiders in het Onderwijs (LBBO).¹ Die landelijke koepel heeft onder meer tot doel de professionaliteit van de betrokken werkers te bevorderen. In dat verband kan ook de beroepsethiek onderwerp van gesprek zijn.

De Intern Begeleiders (LBIB) en de Gedragsspecialisten (LBGS) hebben beide een beroepsstandaard ontwikkeld, inclusief ethische code, verkrijgbaar bij de Uitgeverij Pica.² Een paar jaar geleden kreeg ik van het LBIB-bestuur toestemming om hun (toenmalige) ethische code op mijn website te publiceren.³ Maar het verbaast me dat de LBIB- en LBGS-code nog niet op de eigen website van de LBBO-koepel kunnen worden geraadpleegd. Waarom, in hemelsnaam, verstoppen professionals hun ethische code in een boek dat bij de boekhandel of uitgever moet worden aangeschaft? Blijkbaar hebben ze nog niet goed nagedacht over de functies die een ethische code moet (of in elk geval kan) vervullen. Of hebben ze net dat éne duwtje nodig om moed te vatten?

Een ethische code wordt door een professionele beroepsgroep opgesteld als leidraad voor haar leden en als handvat om elkaar op het rechte spoor te houden. Tevens helpt dergelijke codificatie om de vinger aan de pols te houden: zijn onze professionele normen en waarden up-to-date of moeten ze worden aangepast aan veranderende omstandigheden? Maar naast deze *interne* heeft zo'n code ook twee *externe* functies:

- In het onderwijsveld werken de leden samen met schooldirecties en met professionals van andere disciplines. Het komt de samenwerking ten goede als deze partners zich gemakkelijk op de hoogte kunnen stellen van de ethische richtlijnen waaraan de beroepsgroep zich meent te moeten houden.
- De ethische code van een beroepsgroep fungeert bovendien als een moreel contract waaraan de professionals zich gebonden achten in relatie tot hun cliënten (zoals de leerlingen en hun ouders).

Samengevat getuigt het van professionaliteit als beroepsbeoefenaren de ethische code van hun beroepsgroep gemakkelijk toegankelijk maken voor al hun stakeholders (directies, samenwerkingspartners van andere disciplines, cliënten), zodat alle stakeholders weten waar ze aan toe zijn en zodat ze de professional waar nodig ook kunnen aanspreken op de naleving ervan. Derhalve moet een beroepsgroep er zorg voor dragen dat haar ethische code voor het publiek toegankelijk is op haar website.

Maar niemand zal ontkennen dat zoiets professionele moed vereist. Daarom stuur ik ze dit blogbericht: als een duwtje in de rug om moed te vatten.

Wes Holleman
ethische kroniek 17-2-2013
<http://www.onderwijsethiek.nl>

---

¹ <http://www.lbbo.nl/de-lbbo>

² <http://www.uitgeverijpica.nl/index.php/arbeid/199-beroepsstandaardinternbegeleider>
<http://www.uitgeverijpica.nl/index.php/arbeid/489-beroepsstandaardgedragsspecialist>

³ <http://www.onderwijsethiek.nl/category/documenten>
http://www.onderwijsethiek.nl/wp-content/uploads/2008/04/2009-04-19-ethische-code-_3_.pdf